

Darbaspēka vajadzības ELEKTRONIKAS UN ELEKTROTEHNIKAS

nozārēs

Ekonomikas ministrija

Nodarbina

0.6%

no nodarbināto
kopskaita

Veido

0.8%

no kopējās
pievienotās vērtības

Produktivitāte

54%

salīdzinot ar ES
vidējo līmeni

Bezdarba līmenis

3.7%

Darbavietas

5000

Bruto darba alga

1066

EUR

FAKTI

Pēdējos gados sektors ir bijis viens no straujāk augošajiem aprārdes rūpniecības segmentiem Latvijā, ik gadu augot par aptuveni ¼

Salīdzinot ar 2010.gadu sektora īpatsvars IKP ir gandrīz divkāršojies

Darbaspēka pieprasījuma izmaiņas un struktūra

Nodarbināto skaita izmaiņas E&E nozarēs

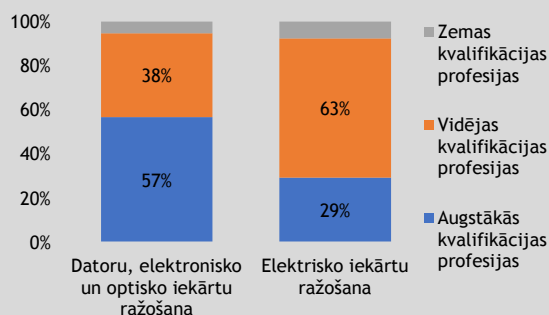
	2010	2017n	izmaiņas
DATORU, ELEKTRONISKO UN OPTISKO IEKĀRTU RAŽOŠANA	1240	2016	776
Elektronisko komponentu un plašu ražošana	365	816	451
Datoru un perifēro iekārtu ražošana	72	85	13
Sakaru iekārtu ražošana	324	453	129
Sadzīves elektronisko iekārtu ražošana	77	103	26
Mērīšanas, pārbaudes, izmēģināšanas un navigācijas instrumentu un aparātu ražošana; pulksteņu ražošana	326	469	143
Apstarošanas, elektromediķinisko un elektroterapijas iekārtu ražošana	2	9	7
Optisko instrumentu un fotoaparātūras ražošana	75	81	6
ELEKTRISKO IEKĀRTU RAŽOŠANA	2131	3076	945
Elektromotoru, ģeneratoru, transformatoru un elektrības sadales un kontroles iekārtu ražošana	1245	1328	83
Galvanisko elementu ražošana	1	2	1
Vadu un instalāciju ierīču ražošana	716	1398	682
Apgaismes ierīču ražošana	85	186	101
Sadzīves aparatūras un iekārtu ražošana	18	41	23
Citu elektroiekārtu ražošana	66	121	55
KOPĀ:	3371	5092	1721

2017.gadā E&E nozarēs bija nodarbināti vairāk nekā 5 tūkst. strādājoši - 0,6% no visiem nodarbinātajiem tautsaimniecībā. Kopš 2010.gada nodarbināto skaits E&E nozarēs pieaudzis vairāk nekā 1700, galvenokārt pateicoties darbaspēka pieprasījuma pieaugumam tādās E&E nozarēs kā vadu un instalāciju ierīču ražošana, kā arī elektronisko komponentu un plašu ražošana.

Aizņemto darbavietu skaits E&E nozarēs tūkstošos

Darbaspēka pieprasījuma struktūra E&E nozarēs 2015.gadā, procentos

Gan elektronisko, gan elektronisko iekārtu ražošanā pēdējos 7 gados ir bijis gandrīz vienlīdz straujš darbaspēka pieprasījuma pieaugums, tomēr ņemot vērā nozaru dažādo zināšanu intensitāti un produkcijas sarežģītību, katru no tām raksturo atšķirīga darbaspēka pieprasījuma struktūra

Datoru, elektronisko un optisko iekārtu ražošanu kopumā raksturo zināšanu intensīvas aktivitātes un aptuveni 57% no visām darbavietām nozarē ir izvietotas augstākās kvalifikācijas specialitātes, kas ir par 15 procentpunktiem augstāks rādītājs nekā vidēji tautsaimniecībā.

Citāda aina ir vērojama elektrisko iekārtu ražošanā, kur 63% no visiem strādājošajiem ir nodarbināti vidējās kvalifikācijas profesijās.

Darbaspēka pietiekamība E&E profesijās

Reģistrētais bezdarba līmenis E&E profesijās 2018. gada augustā bija 3,7%, kas ir gandrīz uz pusi mazāks nekā vidēji valstī. Vienlaikus vidējā bruto darba atbilstoši pilnas slodzes ekvivalentam E&E profesijās bija 1315 eiro - par 17% augstāka nekā vidēji Latvijā.

Zemais bezdarba līmenis un augstākais atalgojums norāda uz darbaspēka pieprasījuma pārsvaru pār piedāvājumu.

Darbaspēka nepietiekamības pazīmes vērojamas elektronikas speciālistu un elektronikas mehāniķu, elektronikas un elektroinženieru un apkalpotāju profesijās.

Visās minētajās profesijās bezdarba līmenis 2018. gada augustā bija zem vidējā valstī un atalgojums pārsniedza atbilstošās profesiju pamatgrupas vidējo algu.

Normētā bruto darba alga mēnesī E&E profesijās* 2018.gada jūnijā, EUR

* Izteikta pilnas slodzes ekvivalentā

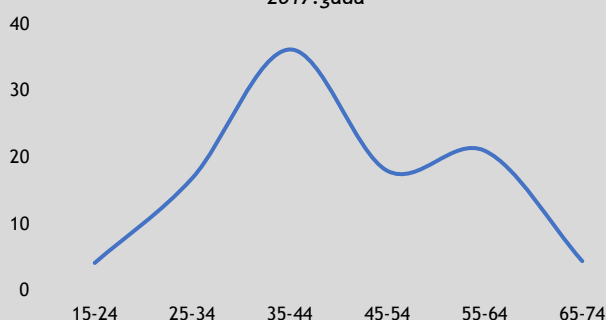
Kopumā E&E profesijās nav izteikti darbaspēka nepietiekamības riski, kas saistīti ar augstu aizvietojošo darbaspēka pieprasījumu.

Aptuveni 57% E&E profesijās nodarbināto ir vecumā līdz 44 gadiem,

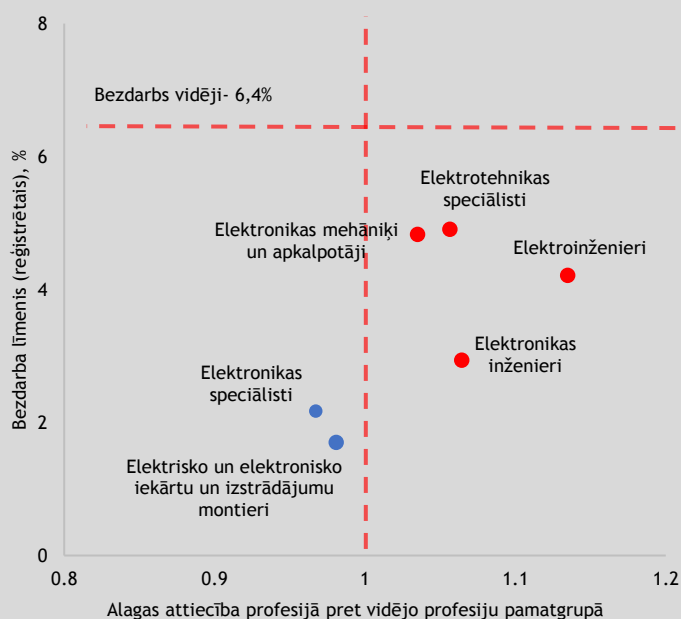
tādēļ nav vērojamas izteiktas darbaspēka novecošanās pazīmes.

Augstāks nodarbināto vidējais vecums vērojams vecāko speciālistu E&E profesijās, kur aptuveni 53% no nodarbinātajiem ir vecāki par 44 gadiem.

E&E profesijās nodarbināto vecumstruktūra 2017.gadā

Reģistrētais bezdarbs un atalgojums E&E profesijās 2018.gada jūlija beigās (NVA), jūnijs (VID)

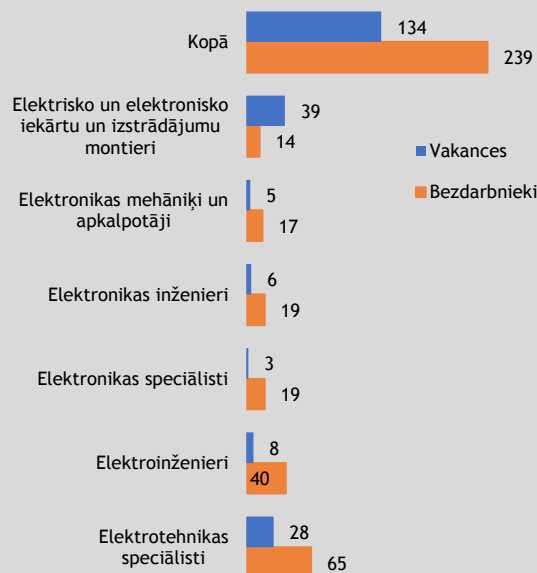

2018.gada jūlija beigās Nodarbinātības valsts aģentūrā (NVA) bija reģistrētas 134 vakances, bet 239 darba meklētāji E&E profesijās.

Lielākais vakancu skaits bija reģistrēts elektrisko un elektronisko iekārtu un izstrādājumu montieru profesijās, kas gandrīz trīskārt pārsniedz reģistrētu darba meklētāju skaitu ar iepriekšējo pieredzi atbilstošajā profesijā. Otrs lielākais vakancu skaits bija reģistrēts elektronikas speciālistu profesijās.

Lai gan darba meklētāju skaits kopumā pārsniedz vakancu skaitu E&E profesijās, tomēr brīvo darba vietu aizpildi kavē darba tirgus reģionālās neatbilstības - gandrīz 80% no vakancēm E&E profesijās izvietotas Rīgas reģionā, savukārt liela daļa no darba meklētājiem atrodas ārpus Rīgas aglomerācijas.

Reģistrētu brīvo darbavietu un bezdarbnieku skaits E&E profesijās 2018.gada jūlija beigās

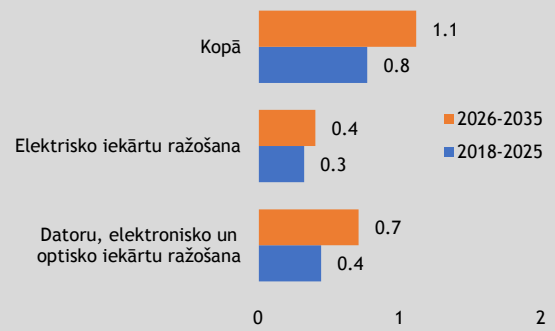
Darbaspēka pieprasījuma un piedāvājuma prognozes

Vidējā un ilgtermiņā E&E nozaru izaugsme būs balstīta uz produktivitātes pieaugumu, tāpēc darbaspēka pieprasījuma pieaugums saglabāsies mērens - līdz 2035.gadam darbavietu skaits varētu palielināties par 1,9 tūkst.

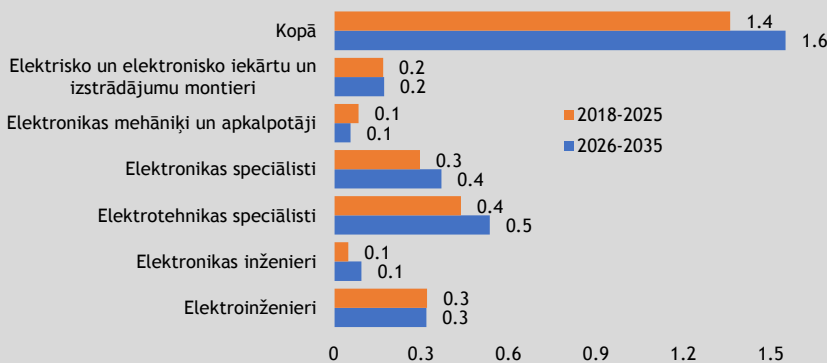
Lielākais darbavietu pieaugums sagaidāms tādās E&E nozarēs kā elektronisko komponentu un plašu ražošanā, vadu un instalāciju ierīču ražošanā, kā arī sakaru iekārtu ražošanā.

Jāņem vērā, ka elektronikas un elektrotehnikas ražošanas segmentā Latvijai ir grūti konkurēt ar tādām darbaspēka pārpilnām valstīm kā Ķīna vai Indija, tāpēc E&E nozaru attīstības tendences galvenokārt noteiks izteikta specializācija un orientācija uz nišveida produktiem ar augstu pievienoto vērtību un zemu darbaspēka ietilpību.

Darbaspēka pieprasījuma izmaiņas E&E nozarēs 2017.gadā

Darbaspēka pieprasījuma izmaiņas E&E profesijās tautsaimniecībā kopumā tūkstošos

Gandrīz puse no E&E nozaru kopējā darbavietu pieauguma varētu veidties specializētās E&E profesijās,

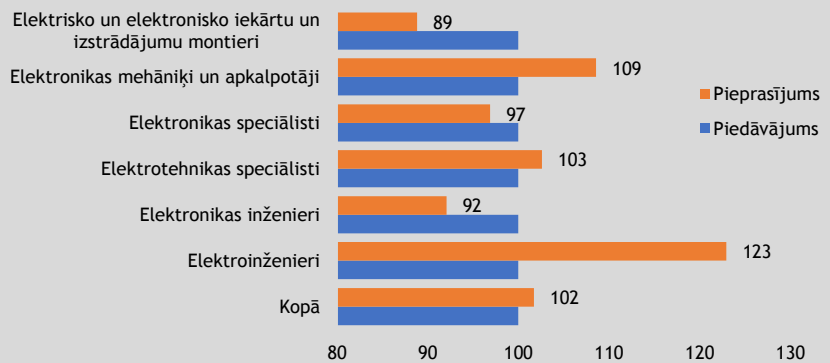
galvenokārt elektronikas un elektrotehnikas speciālistu, kā arī elektroinženieru profesijās.

Vienlaikus pieprasījums pēc E&E nozares speciālistiem kopumā tautsaimniecībā līdz 2035.gadam varētu pieaugt par aptuveni 3 tūkstošiem, salīdzinot ar 2017.gadu.

Lai gan līdz ar darbaspēka pieprasījuma pieaugumu E&E jomas profesijās nākotnē palielināsies arī atbilstošo speciālistu piedāvājums, tomēr ņemot vērā pašreizējo E&E speciālistu sagatavošanas intensitāti, izglītības sistēma nākotnē visdrīzāk nespēs kompensēt pieprasījumu visās E&E profesijās.

Vidējā termiņā darbaspēka nepietiekamība saglabāsies elektroinženieru profesijās, elektronikas speciālistu un elektronikas mehāniķu profesijās.

Darbaspēka pieprasījuma un piedāvājuma attiecība E&E profesijās 2025.gadā procentos, piedāvājums=100

KOPSAVILKUMS

E&E nozares nodarbina vairāk nekā 5 tūkst. strādājošos jeb aptuveni 0,6% no visiem nodarbinātajiem tautsaimniecībā

Kopš 2010.gada nodarbināto skaits E&E nozarēs pieaudzis 1,5 reizes - vairāk par 1700 nodarbinātajiem, gandrīz 2/3 no tiem tika nodarbināti instalāciju ierīču ražošanā, kā arī elektronisko komponentu un plašu ražošanā

Reģistrētais bezdarba līmenis E&E profesijās ir gandrīz uz pusi mazāks nekā vidēji valstī. **Darbaspēka nepietiekamības pazīmes vērojamas tādās E&E profesijās kā elektronikas un elektroinženieri, elektronikas speciālisti un elektronikas mehāniķi un apkalpotāji**

Līdz 2035.gadam darbavietu skaits E&E nozarēs varētu palielināties par 1,9 tūkstošiem. Lielākais darbavietu pieaugums sagaidāms elektronisko komponentu un plašu ražošanā, vadu un instalāciju ierīču ražošanā, kā arī sakaru iekārtu ražošanā. Puse no E&E nozaru kopējā darbavietu pieauguma varētu veidties specializētās E&E profesijās

Vidējā termiņā darbaspēka pieprasījums pārsniegs piedāvājumu elektroinženieru profesijās, elektronikas speciālistu un elektronikas mehāniķu profesijās

Elektronikas un elektrotehnikas nozares

NACE 2 red. kods	Nozares nosaukums
Datoru, elektronisko un optisko iekārtu ražošana	
C261	Elektronisko komponentu un plašu ražošana
C262	Datoru un perifēro iekārtu ražošana
C263	Sakaru iekārtu ražošana
C264	Sadzīves elektronisko iekārtu ražošana
C265	Mērišanas, pārbaudes, izmēģināšanas un navigācijas instrumentu un aparātu ražošana; pulksteņu ražošana
C266	Apstarošanas, elektromedicīnisko un elektroterapijas iekārtu ražošana
C267	Optisko instrumentu un fotoaparātūras ražošana
C268	Magnētisko un optisko datu nesēju ražošana
Elektrisko iekārtu ražošana	
C271	Elektromotoru, ģeneratoru, transformatoru un elektrības sadales un kontroles iekārtu ražošana
C272	Galvanisko elementu ražošana
C273	Vadu un instalāciju ierīču ražošana
C274	Apgaismes ierīču ražošana
C275	Sadzīves aparatūras un iekārtu ražošana
C279	Citu elektroiekārtu ražošana

Elektronikas un elektrotehnikas nozaru profesijas

ISCO-08 kods	Profesijas pamatgrupas un apakšgrupas
2	Vecākie speciālisti
2151	Elektroinženieri
2152	Elektronikas inženieri
3	Speciālisti
3113	Elektrotehnikas speciālisti
3114	Elektronikas speciālisti
7-8	Kvalificēti strādnieki un iekārtu montieri
7421	Elektronikas mehāniķi un apkalpotāji
8212	Elektrisko un elektronisko iekārtu un izstrādājumu montieri

Elektronikas un elektrotehnikas izglītības tematiskās grupas

Izglītības jomas kods (ISCED2011)	Izglītības joma
522	Enerģētika
523	Elektronika un automātika

Nodarbināto skaits IKT un elektronikas sektorā

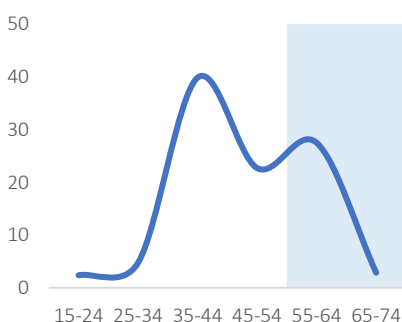
	Fakts		Prognoze			
	2006	2010	2016	2017	2025	2035
Elektronisko un optisko iekārtu ražošana	1968	1240	1899	2016	2463	3176
Mērišanas, pārbaudes, izmēģināšanas un navigācijas instrumentu un aparātu ražošana; pulksteņu ražošana	367	365	759	816	1130	1685
Apstarošanas, elektromedicīnisko un elektroterapijas iekārtu ražošana	49	72	76	85	100	119
Optisko instrumentu un fotoaparātūras ražošana	523	324	435	453	538	645
Elektronisko komponentu un plašu ražošana	272	77	104	103	135	186
Datoru un perifēro iekārtu ražošana	672	326	441	469	492	493
Sakaru iekārtu ražošana	14	2	4	9	11	15
Sadzīves elektronisko iekārtu ražošana	71	75	80	81	57	33
Elektrisko iekārtu ražošana	3149	2131	2817	3076	3403	3809
Elektromotoru, ģeneratoru, transformatoru un elektrības sadales un kontroles iekārtu ražošana	1651	1245	1315	1328	1352	1323
Galvanisko elementu ražošana	17	1	2	2	1	0
Vadu un instalāciju ierīču ražošana	1070	716	1191	1398	1673	2062
Apgaismes ierīču ražošana	279	85	145	186	232	304
Sadzīves aparatūras un iekārtu ražošana	30	18	38	41	42	41
Citu elektroiekārtu ražošana	102	66	126	121	103	79
Kopā:	5117	3371	4716	5092	5866	6985

Darbaspēka pieprasījuma un piedāvājuma attiecība pa profesiju grupām

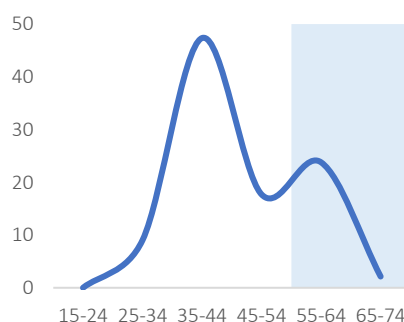
	Pieprasījums tūkst.		Piedāvājums tūkst.		Pieprasījums vs piedāvājums ("-" iztrūkums)	
	2025	2035	2025	2035	2025	2035
Vecākie speciālisti	2016	2430	1830	1988	-186	-442
Elektroinženieri	1318	1636	1072	1157	-246	-479
Elektronikas inženieri	698	794	758	831	60	37
Speciālisti	2982	3888	2976	3960	-6	72
Elektrotehnikas speciālisti	1763	2299	1718	2228	-45	-71
Elektronikas speciālisti	1219	1589	1258	1732	39	143
Kvalificēti strādnieki un iekārtu montieri	1563	1794	1643	1907	80	113
Elektronikas mehāniķi un apkalpotāji	569	627	524	586	-45	-41
Elektrisko un elektronisko iekārtu un izstrādājumu montieri	994	1167	1119	1321	125	154
Kopā:	6561	8112	6449	7855	-112	-257

E&E profesijās nodarbināto vecumstruktūra

E&E vecāko specialistu profesijas

E&E specialistu profesijas

Kvalificēti strādnieki un iekārtu montieri

